CCE-III-RR/PR/PF/NSR/NSPR(A)/111/7136

A

ಆಗಸ್ಟ್ 2024 ರ ಪರೀಕ್ಷೆ-3

AUGUST 2024 EXAMINATION-3

ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 12]

Total No. of Printed Pages : 12]

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 38]

Total No. of Questions : 38]

CCE RR/PR/PF/ NSR/NSPR FULL SYLLABUS

Question Paper Serial No.

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 85-M

Code No. : 85-M

ವಿಷಯ : ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

Subject : SOCIAL SCIENCE (समाज विज्ञान)

(ಮರಾಠಿ ಮಾಧ್ಯಮ / Marathi Medium)

(ಶಾಲಾ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / ಎನ್.ಎಸ್.ಆರ್. / ಎನ್.ಎಸ್.ಪಿ.ಆರ್.)

(Regular Repeater / Private Repeater / Private Fresh / NSR / NSPR)

ದಿನಾಂಕ : 06. 08. 2024] [Date : 06. 08. 2024

ಸಮಯ : ಬೆಳಗ್ಗೆ 10-15 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1-30 ರವರೆಗೆ] [Time : 10-15 A.M. to 1-30 P.M.

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 80] [Max. Marks : 80

विद्यार्थ्यांना सामान्य सूचना : **Cut here /ಇಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ**

1. प्रश्नपत्रिकेमध्ये 38 प्रश्न आहेत.
2. प्रश्नपत्रिका ही विरुद्ध बाजूच्या आच्छादनाने सील (बंद) करण्यात आली आहे. परीक्षा सुरू झाल्यावर उजव्या बाजूने कापून तुम्हाला ती प्रश्नपत्रिका उघडावयाची आहे. **(बाणाच्या खुणेच्या ठिकाणातून कापून प्रश्नपत्रिका उघडा)** डाव्या बाजूने कापून प्रश्नपत्रिका उघडू नका. प्रश्नपत्रिकेमधील सर्व प्रश्न असलेली पाने व्यवस्थित आहेत की नाहीत ते तपासून पहा.
3. प्रश्नांसाठी दिलेल्या सूचनांचे पालन करा.
4. उजव्या बाजूच्या कडेला (काठावर) असलेली संख्या ही त्या प्रश्नाचे पूर्ण गुण दर्शविते.
5. प्रश्नांची उत्तरे सोडविण्यासाठी दिलेला जास्तीत जास्त वेळ प्रश्नपत्रिकेच्या पृष्ठावर वरील भागात दिलेला आहे. त्यामध्ये प्रश्नपत्रिका वाचण्यासाठी 15 मिनिटे समाविष्ट करण्यात आलेली आहेत.
6. तुम्हाला देण्यात आलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) आणि तुमच्या प्रवेशपत्रावर छापलेल्या प्रश्नपत्रिकेची आवृत्ती (version) दोन्ही एकच आहे. याची खात्री करुन घ्या.

येथून कापा.

TEAR HERE TO OPEN THE QUESTION PAPER

प्रश्नपत्रिका येथून कापून उघडा.

06. 08. 2024

Tear here

I. खालील प्रत्येक प्रश्नाला किंवा अपूर्ण वाक्यांशाला चार बहुपर्यायी उत्तरे दिलेली आहेत. बरोबर असलेला पर्याय निवडून त्याच्या इंग्रजी मुळाक्षरासह पूर्ण उत्तर दिलेल्या उत्तर पत्रिकेमध्ये लिहा : **8 × 1 = 8**

1. केंद्रामध्ये दुहेरी राज्यव्यवस्था या कायद्याद्वारे स्थापन करण्यात आली.

   (A) 1773 चा रेग्युलेटिंग ॲक्ट

   (B) 1909 चा भारतीय शासनाचा कायदा

   (C) 1919 चा भारत सरकारचा कायदा

   (D) 1935 चा भारत सरकारचा कायदा

2. खालीलपैकी हे एक वेगळे आहे –

   (A) ॲक्सीस (Axis)

   (B) सलोखा करार (Triple Entente)

   (C) मैत्रीचा करार (Triple Alliance)

   (D) ब्राउन शर्टस् (Brown Shirts)

3. संयुक्त राष्ट्रसंघटनेचे (U.N.O.) मुख्य कार्यालय या ठिकाणी आहे.

(A) पॅरिस
(B) वॉशिंग्टन डि.सी.
(C) न्यूयॉर्क
(D) रोम

4. स्व सहाय्य संघ स्थापन करण्याचा उद्देश हा आहे.

(A) नगर विकास
(B) महिला सबलिकरण
(C) औद्योगिकरण
(D) विदेशी व्यापाराला प्रोत्साहन

5. भारतातील सर्वात उंच नदि खोऱ्यातील बहुउद्देशीय योजना ही आहे.

(A) भाक्रा नानगल योजना
(B) कोसी योजना
(C) दामोदर नदि खोऱ्यातील योजना
(D) तुंगभद्रा योजना

6. भारतातील अभ्रक निर्यातीचे प्रमाण कमी होत आहे याचे कारण –

(A) अभ्रकाच्या खाणी रिकाम्या होत आहेत.

(B) चीन अभ्रकाचे उत्पादन जास्त करत आहे.

(C) अभ्रकाला पर्याय घटक उपलब्ध असल्याने.

(D) अभ्रकाची किंमत वाढल्यामूळे.

7. भारतातील हरित क्रांतीचे जनक हे आहेत

(A) वर्गिस कुरियन

(B) डॉ० नॉर्मन बोरलाग

(C) हाजी कलीमुल्ला खान

(D) डॉ० एम० एस० स्वामीनाथन

8. गिरिश याने खरेदिच्या फसवणूकी बद्दल राज्य ग्राहक आयोगाकडे तक्रार केली. तर त्याच्या रकमेचा दावा इतका असू शकतो.

(A) एक कोटी पेक्षा जास्त

(B) वीस लाख ते एक कोटी

(C) दहा लाखापेक्षा कमी

(D) दहालाख ते वीस लाख

II. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी एका वाक्यात / शब्दात उत्तरे लिहा : **8 × 1 = 8**

9. पहिल्या अँग्लो मराठा युद्धानंतर कोणत्या तहावर स्वाक्षरी करण्यात आली ?

10. 1953 साली फाजल अली यांच्या अध्यक्षतेखाली आयोगाची रचना का करण्यात आली ?

11. निःशस्त्रीकरण म्हणजे काय ?

12. सायलेंट दरी आंदोलन का करण्यात आले ?

13. शिक्षण हक्क कायदा– 2009 का अमलात आला ?

14. संघन शेतीचा उपयोग काय आहे ?

15. भारतातील आर्थिक वर्षाचा कालावधी काय आहे ?

16. उद्योजकता ही एक साहसी प्रक्रिया आहे. कशी ?

III. खालील प्रश्नांची प्रत्येकी दोन ते चार वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा : **8 × 2 = 16**

17. दहशतवादाला आळा घालण्यासाठी भारताने केलेल्या उपाययोजनांची यादी करा.

किंवा

संयुक्त राष्ट्रसंघटनेच्या सुरक्षा समितीतील कायम सदस्य राष्ट्रांची नावे लिहा.

18. बेरोजगारिची समस्या आम्ही कशी सोडवू शकतो ?

किंवा

हुंडा पद्धतीचे निर्मूलन कायदेशीर उपायाव्यतीरिक्त आम्ही कसे करू शकतो ?

19. ब्रिटिशाना आपल्या साम्राज्याच्या वाढीसाठी सहाय्यक सैन्य पद्धतीची मदत कशी झाली ?

20. स्वातंत्र्यानंतर भारत कोणत्या समस्याना सामोरे जात आहे ?

21. भारताच्या हवामानावर प्रभाव पाडणारे घटक कोणते ?

22. मातीची धूप यामुळे शेतीच्या उत्पादनावर विपरित परिणाम होतो. कसा ?

23. पंच वार्षिक योजनेचे उद्देश वर्णन करा.

24. उद्योजकांच्या विकासासाठी स्थापन करण्यात आलेल्या संस्थांचे उद्देश कोणते आहेत ?

IV. **खालील प्रश्नांची प्रत्येकी सहा वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा :** **9 × 3 = 27**

25. चिक्कदेवराय वडेयर यांच्या कामगिरीची यादी तयार करा.

किंवा

डॉ० ॲनी बेझंट यांनी प्रतीपादीत केलेल्या सुधारणा कोणत्या आहेत ?

26. दूरसंवेदी तंत्रज्ञानाचे महत्व वर्णन करा.

किंवा

उद्योगधंद्यांच्या स्थायी करणावर परिणाम करणाऱ्या घटकांचे वर्णन करा.

27. ग्रामीण विकास भारताच्या सक्षमीकरणासाठी आवश्यक आहे. का ?

किंवा

आर्थिक स्थिरता प्रस्थापित करण्यासाठी सार्वजनिक अर्थव्यवस्था हे महत्वाचे साधन आहे. कसे ?

28. प्रत्येकाच्या जीवनात बँक व्यवहार फार महत्वाचा आहे. का ? समर्थन करा.

किंवा

1986 चा ग्राहक संरक्षण कायदा ग्राहकाचे रक्षण कसे करतो ?

29. डच अधिकाराविरुद्ध मार्तंड वर्मा याने कशी चळवळ केली ? वर्णन करा.

30. दुसऱ्या जागतीक महायुद्धामुळे सामाजीक आणि राजकिय बदल काय घडले ?

31. भारताचे रशियाशी असलेले संबंध वर्णन करा.

32. अस्पृश्यतेचे निर्मूलन करण्यासाठीचे घटनात्मक आणि कायदेशीर उपाय काय आहेत ?

33. काल रात्री बंगालच्या उपसागरात कमी वायूदाब निर्माण झाल्यामुळे तामिळनाडू सरकारने सावध गिरीचे उपाय काय हाती घेतले पाहिजेत ?

V. **खालील प्रश्नांची प्रत्येकी आठ वाक्यात / मुद्यात उत्तरे लिहा :** **4 × 4 = 16**

34. ब्रिटिश काळात पोलीस व्यवस्थेत केलेल्या सुधारणांचे वर्णन करा.

किंवा

भारतीय स्वातंत्र्याच्या पहिल्या युद्धाच्या अपयशाच्या कारणांचे वर्णन करा.

35. भारतीयांच्यात प्रेरणादायी राष्ट्रीय चळवळ रुजविण्यात बाल गंगाधर टिळक यांची भूमिका निर्णायक ठरली. विश्लेषण करा.

36. सध्याच्या दिवसात महिलांचा दर्जा सुधारत आहे. या वाक्याचे समर्थन करा.

37. जंगलाचे संरक्षण आम्ही कसे करु शकतो ?

VI. 38. **भारताच्या नकाशाचा आराखडा काढा आणि त्यामध्ये खालील ठिकाणे दाखवा :** **1 + 4 = 5**

a) कर्कवृत्त

b) हिराकूड योजना

c) भारताचे प्रवेश द्वार (Gateway of India)

d) कोलार

फक्त अंध विद्यार्थ्यांसाठी पर्यायी प्रश्न : (प्रश्न संख्या 38 च्या एवजी)

नदी खोऱ्यातील बहुउद्देशिय योजनांचे मुख्य उद्देश लिहा. **5**

DO NOT WRITE ANYTHING HERE